

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 18.10.2004 61. vuosikerta Numero 3 Sivu 11

ASMO-ohjelma tuotti kaksi huipputason keinosiemennyssonnia

Ydinkarjan valintaohjelma ASMO on tuottanut keinosiemennyssonniensa terävimpään kärkeen kaksi huipputason, ASMO Nyyrikki ET:n ja ASMO Naturan. Viimeisimmän sonniensa jälkeläisarvostelun perusteella nämä kaksi pääsivät sonniensa parhaimmiston eli isäsonniensa luokkaan. Isäsonneina niitä käytetään valtakunnallisessa jalostusohjelmassa parhaimmille ayrshire-lehmille. Näistä siemennyksistä saadaan taas seuraavan sukupolven jalostuseläimet suomalaisille karjanomistajille.

ASMO on Alkiokeskus Oy:n ja MTT:n (Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus) yhteistyössä toteuttama valintaohjelma, jossa ovat tiiviisti mukana jalostusjärjestöt SKJO Suomesta ja Svensk Avel Ruotsista sekä suomalainen keinosiemennys- ja meijerisektori. Ydinkarjalehmät sijaitsevat MTT:n Rehtijärven navetassa Jokioisilla, jossa ne testataan tärkeimpien jalostettavien ominaisuuksien suhteen ensimmäisen tuotosvuotensa aikana.

Perussukupolvi hankittiin Suomen ja Ruotsin hiehojen parhaimmistosta vuodesta 1997 lähtien. ASMO-ohjelmassa oleellisena työkaluna käytetään alkioituotantoa, joka moninkertaistaa jalostuksellisesti hyvälle lehmille saatua jälkeläisten määrää. Samalla lehmien pitkää sukupolven välistä aikaa lyhennetään siten, että alkioita tuotetaan jo hiehoilta.

Natura ja Nyyrikki parantavat myös rakennetta

Ydinkarjan hiehojen alkioita siirretään yksityisillä lypsykarjatiloihin oleviin lehmiin. Nämä tilat muodostavat niin sanotun ASTU-verkoston. ASTU-alkioista syntyvistä lehmävasikoista osa palaa ydinkarjan testiin, suurin osa jää tiloille lypsämään. ASTU-alkioista syntyvät sonnivasikat tarjotaan keinosiemennyksen käyttöön.

ASMO Natura on lähtöisin Rehtijärven navetasta ja ASMO Nyyrikki ET ASTU-tilalta. ASMO-ohjelmasta on odotettavissa yhtä hyviä sonneja jatkossakin, koska ASMO-sonneja on ostettu keinosiemennykseen 115 kappaletta ydinkarjasta ja ASTU-tiloilta 105 kappaletta. Sonnit saavat jälkeläisarvostelun viiden-kuuden vuoden ikäisinä. Arvostelun on saanut 20 ASMO-sonnia.

Suomessa keinosiemennyssonnit arvostellaan jälkeläisten perusteella yli 30 ominaisuuden suhteen, joista sonniensa saamaan kokonaisjalostusarvoon vaikuttavat niiden tyttärien

maidon valkuais- ja rasvatuotos, maidon valkuaispitoisuus, utarerakenne ja -terveys sekä hedelmällisyys. ASMO Natura periyttää tyttärilleen korkeaa valkuaistuotosta ja erinomaisia runko-ominaisuuksia. ASMO Nyyrikki ET on tasaisen hyvä kaikkien ominaisuuksien suhteen. Erityisesti sen tyttärillä on rakenteeltaan kestävä ja terve utare.

ASMO-ohjelmassa on syntynyt aiemmin Nopu-vasikka, joka oli ensimmäinen Suomessa munasarjasta imetystä munasolusta tuotettu vasikka. Viime kesänä ohjelmasta syntyivät ensimmäiset vasikat, joista oli jo alkiovaiheessa tutkittu sukupuolen lisäksi maitogeenien tyyppi.

Lisätietoja: Alkiokeskus Oy/Johanna Jokinen
puh. (03) 4188 3613 tai Hannu Myllymäki, puh. (09) 8570
6438